

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.590/2011/2.szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Lovász Éva ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)**alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Soós B. Tibor ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében - melybe az alperes pernyertessége érdekében a **(alperesi beavatkozó neve, címe)** beavatkozott - a Csongrád Megyei Bíróság (Szegedi Törvényszék) 2011. október 5. napján kelt 7.G.40.132/2008/115. számú ítéletével szemben az alperes 117. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 300.000,- (Háromszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A felperes 2006. november 24. napján kötött vállalkozási szerződést a **(megrendelő cégneve)** megrendelővel, amelyben a **(település neve, kerület, utca, házszám)** alatti ingatlanon megvalósuló gépesített parkolóház teljes körű kivitelezési munkálatainak végzését vállalta a kapott kiviteli terv, illetve szakági kiviteli terveknek megfelelően. Az A... Kft. 2005. decemberében talajfeltáró fúrásokat végezve talajmechanikai szakvéleményt készített, majd 2006. januárjában hidrogeológiai szakvéleményt is adott. Ezek a szakértői vélemények a felperes birtokába kerültek.

A felperes árajánlatot kért az alperestől a parkolóház alapmegerősítési munkálataira és átadta részére az A... Kft. által készített két szakvéleményt is. Egyeztetést követően a peres felek 2007. január 10-én kötöttek szerződést, melyben az alperes elvállalta a parkolóház építési munkaterületének (munkagödör) határolási és víztelenítési munkálatainak elvégzését jet-grouting technológiával 56.000.000,- Ft + ÁFA díj ellenében. Az egyösszegű vállalkozói díjból 1.000.000,- Ft volt a 30 napos víztelenítés költsége. A felperes a részszámlák összegéből teljesítési garanciaként 10 %-ot visszatartott, a jóteljesítési garancia 5 % volt. Az alperesnek a munkákkal

2007. április 30. napjáig kellett volna végeznie, a szerződés értelmében a körülhatárolt munkagödör folyamatos víztelenítését 30 napos időszakra vállalta.

A víztelenítési terveket az alperes megrendelése alapján a beavatkozó készítette.

A kivitelezés során a tervezett talajvízszint süllyesztés 2007. március-április hónapban eredménytelen volt, a rendszeres vízbetörések, a magas talajvízszint miatt a munkagödörben munkát végezni nem lehetett. A felperes a vízbetöréseket a C... Kft. közreműködésével hárította el, ennek költségeit kiegyenlítette. Az előbbi hibák miatt a felperes két hónappal később tudta megkezdeni a munkákat, ami miatt jelentős többletköltsége keletkezett.

A Csongrád Megyei Bíróság az ügyben 7.G.40.132/2008/75. szám alatt közbenső ítéletet hozott. Megállapította, hogy az alperes a perbeli vállalkozási szerződés munkatér-határolási feladatát hibásan teljesítette, az ebből eredő felperesi károkért - kivitelezési többletköltségekért - felelősséggel tartozik, a felperesi kártérítés iránti kereset jogalapja fennáll. Kifejtette, hogy az alperes a jet-fal kiépítésén túl eredményként vállalta, hogy a talajvizet olyan szinten tartja, amely lehetővé teszi a felperes számára a kivitelezési munkák folytatását. A szakértői vélemények alapján megállapította, hogy a munkatér határolását szolgáló függönyfalban a jet-oszlopok nem metsződtek össze, azokban üregek keletkeztek, ennek következtében a munkatérbe jelentős mennyiségű víz áramlott be, amely meghaladta a tervezett mértéket, ezért a felperes csak késedelmesen tudta elvégezni a kivitelezést. Nem találta igazoltnak azt az alperesi állítást, hogy a jet-falat a felperes által folytatott szerkezetépítési munka károsította, a kár bekövetkeztében közrehatott volna. A Szegedi Ítéltábla a 2010. december 16. napján kelt Gf.I.30.569/2010/2. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy a szerződési cél elérésére alkalmas munkagödör biztosítása csak 2007. június végén valósult meg, azt megelőzően több alkalommal nagymértékű vízbetörés történt, eddig az időpontig az alperes szolgáltatása nem volt alkalmas a felperes által meghatározott célra, következésképpen bizonyítottan hibás teljesítés történt. Az alperes a kártérítési felelősség alól magát kimenteni nem tudta, ennek következtében a generálkivitelező felperes által igazolt többletköltségek, mint kár megtérítéséért a kárfelelőssége fennáll.

A folytatódó eljárásban a felperes keresetét fenntartva 38.088.958,- Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A Ptk. 310. §-ára hivatkozva a hibás teljesítéssel okozati összefüggésben felmerült kára megtérítésére tartott igényt, ebben a körben részletes kimutatást, számítást csatolt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, egyúttal leszállított viszontkeresetében 5.831.825,- Ft megfizetésére kérte kötelezni a felperest. A szakértői véleményre utalva kifejtette, hogy a felperesnek fel kellett ismernie a geotechnikai tervek hiányosságait, emellett a munkaszervezés során sem úgy járt el, ahogy az a generálkivitelezőtől általában elvárható, ezért a kár megosztásának van helye a felperesre terhesebben 70-30 %-os arányban. Követelte az őt megillető 8.730.600,- Ft hátralékos vállalkozói díjat is. Kérte, hogy a bíróság 4.244.000,- Ft többlet víztelenítési költséget is vegyen figyelembe javára az elszámolás során.

A felperes a perbeli szakértői vélemény megállapításaira utalva kérte a viszontkereset elutasítását.

Az elsőfokú bíróság ítéletében 19.909.973,- Ft és járulékai megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a keresetet és teljes egészében a vizontkeresetet elutasította. Abból indult ki, hogy a kereset jogalapja körében jogerős közbenső ítélet született, amely alaki és anyagi kötőerőt teremtett abban a tekintetben, hogy az alperes a felvállalt munkaeredményt hibásan teljesítette. Ebből következően nincs jelentősége annak, hogy a felperes a geotechnikai terv hibáját felismerhette-e, ha igen, milyen mértékben. A szakértői vélemény alátámasztotta, hogy más bizonyított ok hiányában a hiba oka egyértelműen és kizárólagosan az alperes érdekkörében keletkezett. A felperes szempontjából közömbös, hogy a tervezési és kivitelezési munkákat egyaránt felvállaló alperes mely munkafázisban követett el szakmai hibákat, a hiba oka tervezési eredetű vagy kivitelezési jellegű. Miután a víztelenítési terveket az alperes közreműködőjeként a beavatkozó készítette el, így a geotechnikai tervek hibáját, mint szakvállalkozó felismerhette. A tervhibában jelentkező hibás teljesítés miatti kárfelelőssége alól az alperes - közreműködőjére is kiterjedően - magát kimenteni nem tudta, ezért a felperesnél keletkezett többletköltségekért helytállással tartozik. A kirendelt szakértő véleményét elfogadva a felperesnél keletkezett kár összegét 28.640.573,- Ft-ban határozta meg. Megalapozottnak találta az alperes 8.730.600,- Ft hátralékos vállalkozói díj megfizetése iránti igényét, és az alperest az előbbi két összeg különbözeteként mutatkozó 19.909.973,- Ft tekintetében marasztalta.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Az elsőfokú bíróság által elfogadott szakértői véleménnyel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a szakértő a felperes javára mutatkozó összeget 19.993.573,- Ft-ban határozta meg, nem indokolta meg a bíróság, hogy miért nem ezzel az összeggel számolt. A szakértő szerint tételes elszámolás után az alperes igényt tarthat még 4.244.000,- Ft többlet víztelenítési költségre, ez a kiadás hibátlan teljesítés esetén is felmerülne. Továbbá nem vette figyelembe a bíróság azt sem, hogy a szakvélemény 18. oldal utolsó bekezdésében a szakértő a felperes terhére értékelt 4.026.134,- Ft + ÁFA időarányos költségtöbbletet, mérlegelés szerinti arányban ezt is le kell vonni a marasztalási összegből.

Álláspontja szerint a felperes is szakvállalkozó, felelősség terheli azért, hogy az általa átadott talajmechanikai és hidrogeológiai szakvélemény pontatlan adatokat tartalmazott. A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Az alperes fellebbezése **alaptalan**.

Az elsőfokú bíróság az ügyben a tényállást helyesen állapította meg, abból helytálló jogi következtetésre jutott, érdemi döntése megfelel a jogszabályoknak és a kialakult bírói gyakorlatnak, ezért az ítéletet az ítéltábla helyes indokai szerint hagyta helyben (Pp. 253. § (2) bekezdés, 254. § (3) bekezdés).

A fellebbezés kapcsán az ítéltábla rámutat a következőkre. A felperesi károsulti közrehatásra alapított, a kármegosztás mellett felhozott érvek alaptalanok. A felperes

a vállalkozói jogviszony megrendelőjeként adta át az alperesnek az **A...** Kft. által készített terveket. Ebből azonban nem következik, hogy az alperessel létrejött szerződéses

relációban a tervező a felperes közreműködőjének számítana. A megrendelő a tervdokumentációt a kivitelezőnek nem teljesítésként adja át, az a megrendelői igényeket megjelenítő utasításként minősül, következésképpen a tervdokumentáció, mint szolgáltatás hibája miatt szerződésszegési alapon a kivitelező a megrendelővel szemben igényt nem érvényesíthet. Az előbbieknek megfelelően állapította meg a Legfelsőbb Bíróság: „A megrendelő a tervek hibája miatt a kivitelezővel szemben felelősséggel nem tartozik” (GK 54. számú állásfoglalás I. pont).

Helyesen a megrendelői utasítás szakszerűségének ellenőrzése körében a kivitelezőt terheli a terv megvizsgálásának kötelezettsége, és ha az célszerűtlen vagy szakszerűtlen utasítást tartalmaz, erre a tényre a megrendelőt figyelmeztetni köteles. A bírói gyakorlatban érvényesülő szigorú elvárás, hogy a kivitelező már a szerződés megkötése időpontjában részletesen tanulmányozza át a tervdokumentációt és tervhiba esetén figyelmeztetési kötelezettségének tegyen eleget. Ha ezt elmulasztja, és olyan hibát, amelyet kellő gondosság mellett észlelhetett volna, nem ismert fel vagy erről a megrendelőt nem tájékoztatta, ezzel a jogszabályban előírt kötelezettségét megszegi, a megrendelővel szemben kártérítési felelősséggel tartozik. Tervhiba esetén a megrendelővel szemben a keletkezett károkért a tervező és a kivitelező egyaránt helytállással tartozik, felelősségük egyetemleges (GK 54. számú állásfoglalás II. rész). A közös károkozásra vonatkozó szabályoknak megfelelően, ha a kivitelező helytáll a megrendelővel szemben, ezt a kárt a tervezőre később - közrehatása arányában - átháríthatja (GKT 3/1981.).

A jelen esetben az alperes nem csupán kivitelezőként járt el, hanem a vállalkozási szerződésben külön szerződéses kötelezettségként elvállalta a kivitelezéshez szükséges részletességgel a további tervek elkészítését is. Ezeket a terveket a beavatkozó készítette el az alperes megrendelése alapján. Mindezek folytán a tervhiba miatti kivitelezési hiányosságokért az alperes a felperessel szemben teljes egészében helytállással tartozik. Megalapozottan utalt az elsőfokú bíróság ítéletében arra, hogy a jogerős közbenső ítélet végleges jelleggel eldöntötte azt a kérdést, hogy az alperes a hibás teljesítéssel okozott károkért teljes egészében helytállással tartozik, a felperes oldalán semmiféle közrehatás nem volt megállapítható, következésképpen az alperes a teljes kár megtérítésére köteles.

Az alperesi hivatkozásokkal szemben megalapozottan érvelt a felperes amellett, hogy a megrendelő akkor sem minősül a vállalkozási jogviszonyban a kivitelező irányában „szakvállalatnak”, ha egyébként a másokkal folytatott tevékenysége során szakcéggként jár el. A vállalkozási szerződés keretében mindig a felvállalt munkaeredmény megvalósításáért felelősséggel tartozó vállalkozót lehet szakembernek tekinteni. Az a tény, hogy a megrendelő is szakmai ismeretekkel rendelkezik, nem befolyásolja a kikötött vállalkozói díj összegét, és nem hat ki a vállalkozó felelősségére sem. A megrendelő szakszerűtlen utasítása vagy az ellenőrzés körében elkövetett bármilyen „mulasztása” nem csökkenti a vállalkozó felelősségét. Kármegosztásra az sem adhat alapot, ha a megrendelő szakvállalkozót

A perbeli esetben a felek a vállalkozói díjat átalányárként határozták meg, ezen belül az alperes 1.000.000,- Ft-ot vett figyelembe a víztelenítés költségeként. A szakértői vélemény szerint ezt a munkanemet átalánydíjas szerződés esetén is célszerű és indokolt lehet tételesen elszámolni, a vállalkozó a ténylegesen felmerült költségeit igényelheti. A szakértői megállapításnak azonban csak akkor lehetne a perben jelentősége, ha szerződésszerű teljesítést követően a felek között vállalkozói díjvita lenne. Ezzel szemben jelen esetben szerződésszegés történt, a többlet víztelenítési költségek egyértelműen és kifejezetten a hibás teljesítéssel okozati összefüggésben merültek fel, amelyre figyelemmel a megjelölt költség megtérítésére az alperes akkor sem tarthatna igényt, ha ez a munkanem tételes elszámolás alá esne.

Az elsőfokú bíróság a felperes javára mutató összegét a szakértői vélemény alapján helyesen határozta meg 19.993.573,- Ft-ban, levonta az alperesnek járó 8.730.600,- Ft vállalkozói díjat, így az elszámolás helytállóan történt.

A fentiek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az alperes eredménytelen fellebbezése folytán köteles megfizetni a felperes másodfokú eljárási költségét, az ügyvédi munkadíj összegét az ítélet tábla a kifejtett munkamennyiséggel arányosan a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pont, valamint (5) és (6) bekezdés alapján határozta meg.

Szeged, 2012. március hó 30. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Dr. Mátyóki Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró